

طرحنامه کرسی ترویجی

۱. عنوان کرسی:

عنوان فارسی: بررسی انتقادی سند ایران ۲۰۴۰ استنفورد با تاکید بر مقاله «خروجی علمی ایران: کمیت، کیفیت و فساد»
عنوان انگلیسی: A critical review of Stanford's Iran ۲۰۴۰ document with emphasis on the article "Iran's Scientific Output: Quantity, Quality, and Corruption"
عنوان عربی: مراجعة نقدية لوثيقة ستانفورد "إيران ۲۰۴۰" مع التركيز على مقال "النتائج العلمية الإيرانية: الكمية والجودة والفساد"

۲. خلاصه طرحنامه: (حداقل ۱۰۰۰ و حداکثر ۲۵۰۰ کلمه):

الف. شرح موضوع: موضوع کرسی ترویجی بطور دقیق و علمی شرح داده شود.

سند استنفورد - ایران ۲۰۴۰ پروژه‌ای است که با همکاری جمعی از محققان و پژوهشگران ایرانی مقیم خارج از کشور تهیه و تنظیم شده است. این سند شامل پنج بخش راهبردی و کلان (جمعیت‌شناسی، اقتصاد، انرژی، آب و کشاورزی و سرمایه‌های انسانی) است که هریک از اینها نیز به بخش‌های جزئی‌تری تقسیم می‌شود. این پروژه ذیل بخش مطالعات ایران - استنفورد، تحت مدیریت عباس میلانی،^۱ از چهره‌های معروف ضدانقلاب و از کارشناسان ثابت شبکه فارسی بی‌بی‌سی و وی‌اِی، اداره می‌شود. مدیر اجرایی پروژه، پویا آزادی، متخصص حوزه آب و از محققان دانشگاه استنفورد، آکسفورد، کمبریج و مؤسسه فناوری ماساچوست است.

گفتنی است پروژه‌ای با این ابعاد و وسعت، قطعاً یک برنامه فردی یا گروهی عادی و ساده دانشگاهی نیست، بلکه پای نهادهای حکومتی آمریکایی و غربی و به طور خاص نهادهای اطلاعاتی در میان است؛ چه اینکه یکی از اصلی‌ترین اعضای تأثیرگذار آن فرد شناخته‌شده‌ای به نام «کاوه مدنی» است؛ شخصیتی که در دولت حسن روحانی، معاونت سازمان حفاظت از محیط زیست را بر عهده داشت و به‌زعم برخی از اهالی رسانه، از چهره‌های احتمالی پیشنهادی وزارت نیرو نیز بود (۴۱۳۸۶۲۰۳-<http://www.bbc.com/persian/iran-features>)؛ اما پس از چندی در زمستان ۱۳۹۶ به جرم جاسوسی از مراکز حساس نظامی ایران بازداشت شد، که البته با پادرمیانی برخی نهادها از زندان آزاد و از کشور خارج شد. وی پس از خروج از ایران، عضو برنامه «هنری هارت رایس» (یهودی صهیونیست) در زیرمجموعه برنامه مطالعات ایران در مرکز مک میلان دانشکده

۱. عباس میلانی از چهره‌های معروف ضدانقلاب است که همواره رادیکال‌ترین مواضع را علیه جمهوری اسلامی ایران دارد. اعضای مختلف خانواده وی از وابستگان دربار پهلوی بودند. خود او ارادت ویژه‌ای به خاندان پهلوی دارد؛ اما پس از آنکه متمایل به حزب توده شد و افکار کمونیستی پیدا کرد، از جانب حکومت وقت به زندان محکوم شد. البته که پس از اندکی با قلم زدن به نفع حکومت و نوشتن کتاب و مقالاتی علیه مخالفان رژیم، از زندان آزاد شد. پس از انقلاب به آمریکا رفت و تحت نظر آنها به حیات فکری‌اش ادامه داد و چندی بعد مجدداً به ایران بازگشت. البته که تفکرات و اندیشه او نتوانست جایی در دل جامعه دانشگاهی ایران باز کند و اندکی بعد از اشتغال در دانشگاه تهران، از کار برکنار شد. وی پس از عزیمت به آمریکا مدیریت پروژه دموکراسی ایران در مؤسسه هوور را بر عهده می‌گیرد و در کنار آن به‌عنوان استاد مهمان در بخش مطالعات ایران در دانشگاه استنفورد به فعالیت می‌پردازد. برای مطالعه بیشتر در این باره ر. ک: صفحه رسمی صدای آمریکا (VOA):

<https://www.google.com/amp/s/ir.voanews.com/amp/abbas-milani-۲۰۱۱-۰۳-۱۹-۱۱۸۲۹۵۵۶۴/۱۵۶۰۶۸.html>
صفحه رسمی رسانیز با عنوان «اهداف مطالعات ایران‌شناسی آمریکا تیره غرب، شاه و بهائیت است»؛ صفحه رسمی فارس با عنوان «عباس میلانی کیست؟»؛ صفحه رسمی مشرق با عنوان «وقتی يك ضدانقلاب شاه را روایت می‌کند».

علوم سیاسی دانشگاه ییل شد (<http://www.irinn.ir/fa/news/۵۶۴۷۷۷>). این مرکز از مراکز اصلی تأمین‌کننده نیروهای متخصص سیاست و پروژه‌های امنیتی آن را بر عهده می‌گیرد.

سوگمندانه باید بگوییم که این پروژه در سایه غفلت یا تغافل مسئولان، مورد توجه برخی سازمان‌های اجرایی کشور قرار گرفت و آن را به‌عنوان سند راهبردی خود تا سال ۲۰۴۰ معرفی کردند (گزارش سایت رسمی روزنامه **فرهیختگان** با عنوان «جزئیات عملیات ضدایرانی استنفورد»؛ <https://farhikhtegandaily.com/page/۱۵۵۷۷۹>)؛ مسئله‌ای که موجب اظهارنظر جدی و مخالفت صریح رهبر معظم انقلاب شد (ر. ک: بیانات آیت‌الله خامنه‌ای در دیدار جمعی از استادان، نخبگان و پژوهشگران دانشگاه‌ها در تاریخ ۱۳۹۸/۳/۸ و در دیدار نخبگان و استعدادهای برتر علمی در تاریخ ۱۳۹۸/۷/۱۷).

پیامدهای پذیرش این سند

با مطالعه زوایای مختلف سند مزبور، به نظر می‌رسد امضای این قبیل اسناد به‌مثابه پذیرش «استعمار فرانو آموزشی» یا در ادبیات سیاسی معاصر کشور «برجام آموزشی» است و پیامدهای خسارت‌بار زیادی برای نظام جمهوری اسلامی دارد. با تحقیق و تدقیق درباره ابعاد مختلف این سند و موارد مشابه آن مانند سند آموزشی ۲۰۳۰ و با نگاهی منصفانه به‌خوبی می‌توان متوجه این پیامدها شد که با مبانی فکری نظام اسلامی و آموزه‌های دینی آن در تضاد و تعارض آشکار است. در ادامه به برخی از این موارد اشاره می‌کنیم:

۱. پذیرش رسمی نفوذ فرهنگی غرب و کنار زدن اسناد بالادستی نظام

مطالعه رویکرد تمدنی جبهه غرب حکایت از عزم راسخ رهبران فکری غرب برای تحقق هدف یکپارچه‌سازی جهان یا به عبارت روشن‌تر جهانی‌سازی فرهنگ غربی دارد. مطالعه عموم اسناد منتشرشده از دانشگاه‌های غربی به‌خوبی مؤید این مطلب است که آنها در زمینه‌ها و حوزه‌های مختلف اجتماعی سعی در نسخه‌نویسی و تولید اسناد متنوع برای همه کشورها دارند. سند اهداف هزاره^۲ و سند ۲۰۳۰ از این موارد است. نکته جالب در تدوین این اسناد تعیین روش اجرایی برای کشورهایی از قبیل ایران اسلامی است که با فرهنگ و آداب و رسوم جامعه آن نیز ناسازگاری عمیق دارد؛ اما در سایه برچسب «علمی بودن اسناد» و «تدوین آن توسط اندیشمندان و متفکران جهان» و بعد هم «قانون»ی کردن اجرای آن، به خورد کشورهای مختلف داده می‌شود. نمودار حوزه‌های مختلفی را نشان می‌دهد که با هدف جهانی‌سازی فرهنگ غربی در غالب این اسناد بدان پرداخته شده است.

این در حالی است که در نظام جمهوری اسلامی ایران، افزون بر حوزه‌های مختلف اقتصادی، بهداشت و درمان، فرهنگی و فناوری، در سند چشم‌انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴، اسناد بالادستی کاملاً مرتبطی نیز در حوزه علم و آموزش وجود دارد که متناسب با شرایط و فرهنگ حاکم بر کشور تهیه و تدوین شده است. برخی از این اسناد عبارت‌اند از:

– «سیاست‌های کلی نظام برای رشد و پیشرفت علمی و تحقیقاتی کشور در بخش آموزش عالی و مراکز تحقیقاتی (مصوب مجمع

۲. سندی که در سال ۲۰۰۰ در سازمان ملل تصویب شد و مشتمل بر هشت آرمان و ۲۱ هدف مشخص برای توسعه بین‌المللی تا سال ۲۰۱۵ بود که به‌عنوان راهبرد جهانی قرن ۲۱ مورد توافق کشورهای فرانسه، آلمان، بریتانیا، ژاپن، آمریکا، کانادا و روسیه (که امروزه روسیه از آن تعلیق شده است) قرار گرفت.

۳. با عنوان رسمی «دگرگون ساختن جهان ما: دستور کار ۲۰۳۰ برای توسعه پایا». این سند نیز شامل سه سند رسمی و یک رویه اجرایی برای تمام کشورها از جمله رویه اختصاصی در ایران است، که از سال ۲۰۱۵ جایگزین سند هزاره شد.

تشخیص مصلحت نظام در تاریخ ۱۳۸۳/۱۲/۱۵ در قالب ۸ ماده و ۱۹ بند؛

- سند تحول بنیادین آموزش و پرورش (مصوب ۱۳۸۹/۱۰/۱۴، در شورای عالی انقلاب فرهنگی)؛

- سیاست‌های کلی ایجاد تحول در نظام آموزش و پرورش کشور (ابلاغی ۱۳۹۲/۲/۱۰ از سوی مقام معظم رهبری با مشورت مجمع

تشخیص مصلحت نظام)؛

- نقشه جامع علمی کشور (ابلاغی ۱۳۹۳/۴/۹ از سوی رهبر فرزانه انقلاب)؛

- سیاست‌های کلی علم و فناوری؛ نظام آموزش عالی، تحقیقات و فناوری (ابلاغی ۱۳۹۳/۶/۲۹ از سوی رهبر انقلاب با مشورت

مجمع تشخیص مصلحت نظام).

فارغ از همه اینها منطق حاکم بر قرآن است که درباره هرگونه نفوذ فرهنگی آسیب‌زا هشدار می‌دهد و سلطه بیگانگان را بر نمی‌تابد. به عبارت دیگر، در بسیاری از آیات قرآن پذیرش سلطه فرهنگی جبهه باطل صریحاً نفی شده و خداوند متعال در قالب آیات متعددی در این خصوص به مؤمنان تذکر داده است:

لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا^۴؛
هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ
وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ.^۵

همچنین در برخی دیگر از آیات نیز به استقلال کامل فرهنگی و عدم اعتماد به جبهه دشمن اشاره و تأکید شده است:

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الَّذِينَ اتَّخَذُوا دِينَكُمْ هُزُؤًا وَلَعِبًا
مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلِكُمْ وَالْكَفَّارَ أَوْلِيَاءَ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ
كُنْتُمْ مُّؤْمِنِينَ^۶؛

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا الْيَهُودَ وَالنَّصَارَىٰ أَوْلِيَاءَ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ مِنكُمْ فَإِنَّهُ مِنَّهُمْ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ
الظَّالِمِينَ.^۷

۲. تزریق خودتحقیری در بدنه جامعه علمی کشور

از دیگر پیامدهای سوء این اسناد، تزریق فرهنگ خودتحقیری و خودباختگی در بدنه جامعه مردمی (عموماً و نخبگانی کشور (خصوصاً) است؛ مسئله‌ای که در سطور مختلف مقاله «خروجی علمی ایران: کیفیت، کمیت و فساد»^۸ خودنمایی می‌کند. در کنار آن سخنان

۴. «هرگز برای کافران نسبت به مؤمنان راه تسلطی قرار نداده است» (نساء / ۱۴۱).

۵. «و او کسی است که رسولش را با هدایت و آیین حق فرستاد تا او را بر همه آیین‌ها غالب گردانند؛ هر چند مشرکان کراهت داشته باشند» (توبه / ۳۳).

۶. «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، افرادی که آیین شما را به باد استهزا و بازی می‌گیرند از اهل کتاب و مشرکان، دوست و تکیه‌گاه خود انتخاب نکنید و از خدا بپرهیزید اگر ایمان دارید» (مائده / ۵۷).

۷. «ای کسانی که ایمان آورده‌اید، یهود و نصارا را تکیه‌گاه خود قرار ندهید. آنها تکیه‌گاه یکدیگرند و کسانی که از شما به آنها تکیه کنند از آنها هستند. خداوند جمعیت ستمکار را هدایت نمی‌کند» (مائده / ۵۱).

۸. «ایران نشان‌دهنده مثالی افراطی از الگوی انتشار یا ائتلاف است»، «کیفیت نشریات در طول زمان در اکثر زمینه‌ها، به‌جز در پزشکی و سلامت، تغییرات قابل‌توجهی نشان نمی‌دهد»، «رتبه‌بندی جهانی ایران از استنادهای جمع‌آوری‌شده همواره باعث ضعف رتبه آن بوده است»، «ایران در میان کشورهای با بالاترین میزان سرقت، دزدی و استرداد مقاله»، «سیاست‌ها به‌طور عمده بر گسترش فیزیکی دانشگاه‌ها و آموزش عالی تمرکز می‌کنند و نه ایجاد ظرفیت اساسی و کیفیت اطمینان»، «دولت اغلب با استفاده از اعداد و ارقام، تولید علمی کشور را به‌عنوان پایه تبلیغ خود برای نشان دادن رشد کشور استفاده می‌کند»، «اکثریت قریب‌به‌اتفاق این مقالات توسط دانشجویان تحصیلات تکمیلی با کمترین نظر اساتید نوشته شده است»، «تولید مؤثر تحقیق در ایران، برخلاف آنچه دولت ادعا می‌کند، بیش از حد کم است»، «ایران دارای بالاترین نرخ استرداد مقاله در جهان است».

تمسخرآمیز مدیران اجرایی این پروژه را نیز باید افزود که برخلاف ادعای بی طرفانه بودن عملکرد علمی شان،^۹ سراسر سوگیری شناختی و سیاسی است.^{۱۰} از این رو رهبر معظم انقلاب به صراحت درباره این پروژه فرمودند:

پیشرفت‌های دانشگاهی به معنای واقعی کلمه چشمگیر است. این را نبایستی مورد غفلت قرار داد. اینکه من تأکید می‌کنم روی این قضیه، به خاطر جریانی است که راه افتاده، نه فقط در ایران [بلکه] در دنیا، برای کوچک کردن، سبک کردن و بی‌ارزش نشان دادن حرکت عظیم علمی کشور. الان در دنیا دارد روی این کار می‌شود؛ پول خرج می‌کنند، برنامه‌ریزی می‌کنند. یک نمونه‌اش این برنامه ۲۰۴۰ دانشگاه استنفورد است که لابد شماها مطلعید یا مطلع می‌شوید درباره ایران در ۲۰۴۰، [سال] ۲۰۴۰ و زیر سؤال بردن پیشرفت‌های علمی کشور و کارهای مهم دانشگاهی کشور؛ که در اینجا هم کسانی هستند که با آنها هم‌صدایی می‌کنند، برای گُل زدن آنها بهشان پاس می‌دهند؛ اینجا هم از این کارها انجام می‌گیرد. بنده اصرار دارم تأکید کنم که به هیچ وجه این حرکتِ مرکب از خبثت و خیانت درست نیست. دانشگاه به معنای واقعی کلمه پیشرفت‌های زیادی داشته؛ کار بزرگی شده در کشور (بیانات آیت‌الله خامنه‌ای در دیدار جمعی از استادان، نخبگان و پژوهشگران دانشگاه‌ها در تاریخ ۱۳۹۸/۳/۸).

۳. پذیرش رسمی نفوذ در ارکان نظام اسلامی

عصر تولید این گونه اسناد دورانی است که از آن به عنوان عصر استعمار فرانو یاد می‌کنند. عصر اشغال پایدار غیرمستقیم و جلب همراهی مردم از طریق مدیریت ادراک و شناخت است. در این فرایند جدید، دیگر خبری از حضور مستقیم و فیزیکی استعمارگر و نیروهای اشغالگر او نیست، بلکه این مردم‌اند که در فرایند جنگ شناختی دشمن، مجری خواسته‌ها و سیاست‌های پنهانی استعمارگران‌اند؛ مسئله‌ای که به وضوح در سخنرانی جرج بوش در مراسم تحلیف دومین دوره ریاست‌جمهوری‌اش به آن اشاره شد:

با تلاش‌های ما آتشی در افکار مردم روشن می‌شود. این آتش کسانی را که قدرت آن را درک کنند گرم می‌کند و کسانی را که با پیشرفت مبارزه می‌کنند می‌سوزاند؛ و یک روز آتش آزادی به تاریک‌ترین زوایای جهان ما خواهد رسید. سیاست آمریکا یافتن و حمایت از جنبش‌های دموکراتیک و نهادهای دموکراتیک در هر کشور و فرهنگ می‌باشد. (متن کامل سخنرانی بوش، ایسنا، گزارش ۱۳۸۳/۱۱/۰۲)

مرور جزئیات آنچه در اسناد هزاره، ۲۰۳۰ و ۲۰۴۰ و امثال آن آمده بیانگر تلاش جبهه تمدنی غرب برای فتح قله‌های شناختی و معرفتی جوامع و تحقق کامل کاپیتولاسیون فرهنگی است. فرهنگ حاکم در این نوع از استعمار، روحیه تسلیم در مقابل بیگانگان، اطاعت‌پذیری و انفعال کشورها در برابر استعمارگران با عناوین زیبای «حاکمیت قوانین بین‌المللی» و تحقق «توسعه پایدار جهانی» است. به تعبیر دیگر، یکی از بزرگ‌ترین پروژه‌های سازمان‌های جهانی برای مهندسی فرهنگی و تغییر در سطح جهان که در امتداد پروژه جهانی‌سازی تعریف می‌شود، سندسازی‌های متنوع در حوزه‌های مختلف فرهنگی و اجتماعی است؛ مسئله‌ای که مجریان میدانی این اسناد صراحتاً درباره آن سخن به میان می‌آورند (ر. ک: سخنرانی پویا آزادی درباره ابعاد مختلف سند استنفورد (فوریه ۲۰۱۹): https://youtu.be/uhrDdpIALEY?si=APsδOVf_SSqmDIId). از این رو، رهبر معظم انقلاب بارها راجع به این وضعیت

۹. در مقدمه مقاله چنین آمده: پروژه ایران ۲۰۴۰ استنفورد یک طرح علمی است که تنها هدف آن ترویج همکاری علمی در زمینه‌های اقتصادی و فنی مرتبط با توسعه پایدار درازمدت ایران است و هیچ نظر یا دستور کار سیاسی را حمایت نمی‌کند. همکاران تنها بر اساس مهارت‌های تحقیقاتی خود انتخاب می‌شوند.

۱۰. بخشی از سخنرانی پویا آزادی، مدیر اجرایی پروژه، در تبیین ابعاد مختلف سند ۲۰۴۰ درباره ایران که در فضای اینترنت آمده است: کشور دچار کاهش بهرهوری است؛ چون به تکنولوژی روز دسترسی نداشته‌اند. در زنجیره تأمین جهانی نبوده، موقعی که جهان به سمت جهانی شدن و تخصصی شدن می‌رفته و هر کشوری روی یک چیزی کار کرده، ایران به خاطر شرایط سیاسی که داشته می‌خواسته همه کار بکند. از طرفی بازاری ندارد که ارائه دهد. لذا هیچ کاری را نتوانسته درست انجام دهد. از جهتی هم ارتباطی با دنیا نداشته و همیشه ایزوله بوده و نتیجه‌اش این است که ایران توان ساخت یک دستگیره و یا در ماشین هم ندارد که برود در کشور دیگری مورد استفاده قرار بگیرد. به پنجره طلایی جهانی شدن هم توجهی نداشته و کنار ایستاده است و گفته من به اینها کاری ندارم و می‌خواهم خودکفا باشم.

هشدار دادند:

من محاسبه می‌کردم با خودم، دیدم شاید حدود ده راه مهم را برای نفوذ در کشور پیدا کرده‌اند و دارند عمل می‌کنند؛ همین حالا دارند عمل می‌کنند. یکی‌اش راه علمی است. از طریق ارتباط با دانشگاه‌ها، ارتباط با دانشمندان، ارتباط با استاد، ارتباط با دانشجو، کنفرانس‌های به‌ظاهر علمی [اولی] در باطن برای نفوذ. ... راه درست این است که ما خودمان را در درون تقویت کنیم و استغنا پیدا کنیم. دنیا به کشوری که غنی باشد و قوی باشد احترام می‌گذارد؛ مجبور است احترام بگذارد (بیانات آیت‌الله خامنه‌ای در دیدار با مجلس خبرگان رهبری در تاریخ ۱۳۹۴/۱۲/۲۰).

۴. وارونگی مفاهیم دینی انقلاب

یکی دیگر از پیامدهای پذیرش این قبیل اسناد گشتار مفهومی مفاهیم اصیل انقلابی و رنگ باختن این مفاهیم در عرصه اجتماعی است؛ مفاهیمی همچون «ما می‌توانیم» (ر. ک: زاهدی و ماهرزاده، ۱۴۰۱: ۹۵ - ۷۳)، «استقلال علمی»،^{۱۱} «امید به آینده»،^{۱۲} «ایران قوی»^{۱۳} و جایگزینی آن با «لزوم تبعیت از قوانین بین‌المللی»، «توسعه»، «پیوستن به نظم جهانی» و «پیشرفت در سایه قدرت‌های جهانی». به عبارت دیگر، تنها راه پیشرفت در نگاه طراحان و مجریان میدانی این اسناد، همراهی با موج جهانی شدن و جلب حمایت ابرقدرت‌های جهان است. به‌ظاهر این مهم نیز فقط از مسیر القای خودتحقیری، نادیده گرفتن زحمات اندیشمندان متعهد به کشور و پیشرفت‌های چشمگیر علمی و فناوری و یک‌سونگری به ضعف‌ها و کاستی‌های موجود تحقق می‌یابد.

ب. **سوابق دانشی:** تاریخچه موضوع و سوابق نظری و دانشی موجود در این زمینه چیست و جایگاه موضوع حاضر کجاست؟ بررسی داده‌های علمی و پژوهشی حاکی از عدم پرداخت کافی به ابعاد و زوایای این سند است. جز موارد محدودی که به نظر می‌رسد به سبب پراکنده‌گویی، پاسخ‌گوی نیاز دانشگاهی و جامعه علمی ما در زمینه آگاه‌سازی و معرفت‌افزایی درباره این مساله نیست. از این موارد مقاله نقدی بر پروژه ایران ۲۰۴۰ دانشگاه استنفورد (حکمرانی و توسعه در ایران) ارائه شده در دومین همایش ملی حکمرانی اسلامی با زیرعنوان حکمرانی در گام دوم انقلاب، دولت اسلامی: چالش‌ها و راهبردها است. تمرکز اصلی این مقاله روی گزارش منتشر شده از سند ۲۰۴۰ تحت عنوان حکمرانی و توسعه در ایران بوده و طبیعتاً از بحث ما خارج است. گزارش دیگری نیز تحت عنوان مروری کوتاه به گزارش پروژه استنفورد - ایران ۲۰۴۰ نوشته شده است که در قالب گزارشی کلی و مروری اجمالی بر محتوای سند بوده و به‌طور تفصیلی به آن نپرداخته است. همین وضعیت در گزارش تحلیلی بر گزارش پروژه استنفورد - ایران ۲۰۴۰ نیز مشهود است. یکی دیگر از این موارد کتاب گام تمدن‌ساز است. در فصل دوم این کتاب نگارندگان بحثی را با عنوان نقدی بر پروژه ایران ۲۰۴۰ دانشگاه استنفورد مطرح کرده‌اند. تقسیم‌بندی مراحل پیشرفت در ایران از ابتکارات نویسندگان این کتاب است که در جای دیگری نیست. اما به این دلیل که رسالت کتاب بررسی ابعاد مختلف بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی است نتوانسته است به صورت مبسوط و مستند به مقاله خروجی علمی ایران... بپردازد.

ج. **موارد نوآوری:** ضمن بیان دانش موجود، نوآوری طرح‌نامه بطور واضح و روشن تعیین شود. در این پژوهش با رویکرد تحلیلی، توصیفی و انتقادی و مبتنی بر آمارهای بین‌المللی، به بررسی دقیق مسایل مطروحه در سند استنفورد - ایران ۲۰۴۰ در خصوص وضعیت علمی ایران و با تمرکز بر مقاله خروجی علمی ایران: کمیت، کیفیت و فساد می‌پردازد و پیامدهای پذیرش این سنخ اسناد را واکاوی می‌کند.

۱۱. لَنْ يَجْعَلَ اللَّهُ لِلْكَافِرِينَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا (نساء / ۱۴۱).

۱۲. اِنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ (انبیاء / ۱۰۵).

۱۳. وَأَعِدُوا لَهُمْ مَا اسْتَطَعْتُمْ مِنْ قُوَّةٍ (انفال / ۶۰).

د. فرایند: فرایندی که در آن فرضیه/ایده/مدل/ نظریه حاصل شده است، بطور دقیق شرح داده شود.

توضیحات	شاخص ها
	عناوین باید اجتماع محور باشد ✓
	عناوین باید موجب تعالی اخلاق و معنویت باشد ✓
در این پژوهش سند استنفورد ایران ۲۰۴۰ با رویکرد تحلیلی و توصیفی و انتقادی و مبتنی بر آمارهای بین المللی مورد بررسی و واکاوی قرار گرفته است	موضوعات باید چالشی و دارای ماهیت حل مسئله باشد ✓
مساله پژوهش فاقد پیشینه خاص است لذا دارای نوآوری است.	موضوعات باید دارای نوآوری باشد ✓
با توجه به مساله مورد نظر، زمینه نقد و اندیشه ورزی پدید می آید.	موضوعات باید زمینه ساز توسعه و گسترش دهنده فرهنگ نقد و گفتمان اندیشه ورزی باشد ✓
دارای چارچوب نظری است. چرا که مبتنی بر تحقیقی کاربردی، با رویکرد سبک نگارانه و روش تحلیلی و انتقادی و مبتنی بر آمارهای جهانی است.	کرسی باید دارای چارچوب نظری و عملی باشند و از کلی گویی پرهیز شود ✓
مشمول بر روش تحقیق علمی است	کرسی باید روش تحقیق علمی داشته باشند ✓
این کرسی بر مبنای تحقیقی کاربردی است که نتایج حاصل از آن مورد استفاده مراکز فرهنگی جهت ایجاد نظام فکری همسو با اندیشه های همسو و بستر سازی تشکیل تمدن نوین اسلامی میگردد	کرسی باید منجر به گفتمان سازی گردد ✓
ماهیت این کرسی، تبیین دیدگاه ها و نقد است.	کرسی باید گسترش دهنده فرهنگ نقد و تفکر و گفتمان سازی باشد ✓

ه. منابع: فهرست منابعی که در متن ارجاع داده شده است، آورده شود.

قرآن کریم.

۱. آزادی، پویا و دیگران، فوریه ۲۰۱۹، «خروجی علمی ایران: کمیت، کیفیت و فساد»، استنفورد، ش ۷.
۲. عربشاهی، سارا، نورانی، محسن، ۱۳۹۳، «اصول انتقاد سازنده در نهج البلاغه»، پژوهشگاه نهج البلاغه، ش ۶، ص ۱۲۸ - ۱۱۵.
۳. گلکار، سعید، پاییز ۱۳۸۶، «بررسی رابطه نظام پهلوی و دانشگاه در ایران»، مطالعات معرفتی در دانشگاه اسلامی، سال یازدهم، ش ۳، ص ۱۵۷ - ۱۲۵.
۴. آژانس بین المللی انرژی: <https://knoema.com/>.
۵. اسکوپوس: <https://www.scimagojr.com/>.
۶. اندیشکده راهبردی سعدا: <https://soada.ir>.
۷. ایلنا: <https://www.ilna.ir>.
۸. بانک جهانی: <https://data.worldbank.org/> & <https://ourworldindata.org/>.
۹. پایگاه اطلاع رسانی دفتر مقام معظم رهبری: <https://www.leader.ir/fa>.
۱۰. خبرگزاری صداوسیما: <https://www.iribnews.ir>.

سازمان	بین المللی	تولید کنندگان	وسایل	نقلیه	موتوری:
۱۱. سازمان					http://www.oica.net/category/production_statistics/۲۰۱۷_statistics
۱۲. سایت رسمی مقام معظم رهبری (پایگاه اطلاع رسانی دفتر حفظ و نشر آثار حضرت آیت الله العظمی خامنه ای):					https://farsi.khamenei.ir/
۱۳. شورای عالی انقلاب فرهنگی: https://sccr.ir					
۱۴. فارس: http://farsnews.ir					
۱۵. فرهیختگان: https://farhikhtegandaily.com					
۱۶. کلاریوت آنالیتیکس: https://clarivate.com/					
۱۷. لایدن: https://www.leidenranking.com/					
۱۸. مرکز پژوهش های مجلس شورای اسلامی: https://rc.majlis.ir/fa					
۱۹. میزان: https://www.mizanonline.ir					
۲۰. نیو ساینستس: https://www.newscientist.com/					
بی بی سی فارسی: http://www.bbc.com/persian/iran_features_۴۱۳۸۶۲۰۳					